

Ennallistamissuunnitelman valmisteluhankkeen teemaryhmän 4 (maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat, Artiklat 10 ja 11) 8. kokous

Kokousaika: ke 14.5.2025 klo 9-12

Kokouspaikka: Mariankatu 9, kokoushuone Loppupeli ja Teams

Paikalla:

Erityisasiantuntija Tuuli Orasmaa, MMM (pj.)
Ympäristöneuvos Petri Ahlroth, YM (vpj.)
Erityisasiantuntija Eija Hagelberg, YM
Erityisasiantuntija Martina Reinikainen, YM
Neuvotteleva virkamies Anna Schulman, MMM
Neuvotteleva virkamies Eero Pehkonen, MMM
Neuvotteleva virkamies Riikka Knaapi, MMM
Neuvotteleva virkamies Heini Lehtosalo, MMM
Erikoistutkija Mikko Kuussaari, Suomen ympäristökeskus
Johtava asiantuntija Åke Möller, Ruokavirasto
Ilmastoasiantuntija Antti Miettinen, ELY-keskus valtakunnallinen ilmastoyksikkö
Ympäristösuunnittelija Elina Sorvali, ELY-keskus
Suunnittelija Holtti Hakonen, Suomen riistakeskus
Ryhmäpäällikkö Leena Lehtomaa, ELY-keskus
Erikoistutkija Marjaana Toivonen, SYKE
Erityisasiantuntija Maria Timonen, YM
Harjoittelija Emma Vehkalahti, MMM

Ryhmän sihteerit:

Erikoistutkija Sari Himanen, Luonnonvarakeskus
Erikoistutkija Rainer Peltola, Luonnonvarakeskus

Alustaja /kutsuttu asiantuntija

Tutkija Markus Haakana, Luonnonvarakeskus
Tutkija Janne Heliölä, SYKE

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9:00
2. Hyväksyttiin edellisten kokousten (23.4.2025 ja 29.4.2025) pöytäkirjat
3. Vieraileva asiantuntija Markus Haakana (Luke) alusti aiheesta ”KHKI turvemaat ja ennallistaminen”

Käytiin keskustelua alustuksen pohjalta. Todettiin, että turvemaiden pinta-alojen erot KHKI:n (Kasvihuonekaasuinventaario) ja peltolohkorekisterin välillä on jäljitettävissä suurelta osin KHKI:n erilaiseen menetelmään. KHKI hyödyntää valtakunnan metsien inventointia, joka perustuu otantaan. KHKI ottaa huomioon mm. yli 3,5 metriä leveät ojat sekä pienipiirteisiä peltolohkojen reuna-alueita, joita peltolohkorekisteri ei välttämättä huomioi. Lisäksi KHKI:ssa on mukana muita peltoalueita, jotka eivät ole tukien piirissä ja KHKI:ssä lasketaan erikseen arvio hylättyjen peltojen määrälle, joka perustuu otantaan. Hylättyjen peltojen paikkatietoa ei ole muuta kuin otantapisteiltä.

4. Riikka Knaapi alusti aiheesta: ”Turvemääritelmän vaikutukset maatalouselinkeinon”

Todettiin alustuksen pohjalta, että investointeja on tukipolitiikan ohjaamana kohdistunut paljon niille alueille, joilla on aktiivista, kehittyvää maataloutta. Näillä alueilla on runsaasti myös turvepeltoja. Turvemaiden ennallistamisvelvoitetta on pyrittävä täyttämään ilman, että aktiivisesti kehittyvän maatalouden alueisiin kohdistuu liiallinen velvoitetaakka.

Keskusteltiin mm. siitä, mitä vaikutuksia on Suomen ruoantuotannolle, jos käytetään joustomahdollisuudet tehokkaasti ja kohdistetaan toimet muualle kuin aktiivisille ja kehittyville tiloille. Todettiin, että vettämistoimien kohdentaminen on vaikeaa, kun turve- ja kivennäismaa ovat tilkkutäkkeinä peltolohkoilla. Helpointa olisi kohdistaa vettämistoimia suurille, yhtenäisille turvepeltoaloille. Tämä on kuitenkin haastavaa, koska suurimmat yhtenäiset turvepeltoalueet ovat keskittyneet tietyille alueille. Tilat ovat kuitenkin hyvin erilaisia - on tiloja, jotka tarvitsevat jokaisen peltoaarinsa ja on tiloja, joilta löytyy tilan kannalta vähäarvoisia turvepeltolohkoja.

Ennallistamistoimien suunniteltaessa on huomioitava myös viljelijäväestön ikärakenne. On paljon lopettavia viljelijöitä, näiden tilojen peltojen jatkohyödyntäminen riippuu paljon niiden sijainnista - jos ne ovat kaukana jatkavilta tiloilta, ne voivat jäädä hylätyiksi pelloiksi. Tällaisten peltojen määrä voi kuitenkin olla rajallinen.

Seuraavassa kokouksessa koostetaan keskustelua, lisäksi Luke tekee syksyllä vaikuttavuusarviota vettämistoimista.

5. Sidosryhmien terveisiä

Tuuli Orasmaa esitteli sidosryhmien virtuaaliaamukahvien keskeisen annin. Tähän mennessä virtuaaliaamukahvit on järjestetty tuottajajärjestöille, neuvontajärjestöille, ympäristöjärjestöille sekä elintarviketeollisuudelle. Tilaisuuksissa vastattiin runsaasti sidosryhmien kysymyksiin, tilaisuuksia kiiteltiin.

Sari Himanen ja Rainer Peltola kertoivat sidosryhmätilaisuuden ja webinaarin terveisiä. Tarkennetaan vielä, miten sidosryhmäpalautetta käsitellään.

6. Kotiläksyn esittely

Eero Pehkonen esitteli dokumentin ”Ehdotus toimenpiteistä indikaattoreiden tavoitteen saavuttamiseksi”, käytiin läpi dokumentin taulukon kommentointi ja täydentäminen.

7. Muut asiat

Puheenjohtaja ehdotti GTK:n aloitteesta, että tutkija Oona Allonen ja tutkija Liisa Maanavilja (GTK) toimivat jatkossa ryhmän jäseninä. Ehdotus hyväksyttiin.

8. Puheenjohtaja lopetti kokouksen klo 11:55

Kokousaineistot ovat kokouksen [Teams – kansiossa](#)